

Stališča glede obravnave alergijskih bolezni med covid epidemijo

Prof. Mitja Košnik, dr. med., predsednik Alergološke sekcije SZD

Doc. dr. Mihaela Zidarn, dr. med., Alergološke sekcije SZD

Epidemija covid je trenutno v stabilnem poteku, z začetkom cepljenja je pričakovati, da se bo obremenjenost zdravstvenega sistema počasi zmanjševala. Zato bomo bolnike z alergijskimi boleznimi obravnavali na podoben način kot trenutno:

- **IMUNOTERAPIJA**
  - Nadaljuje se podkožna imunoterapija bolnikov preobčutljivih za strupe žuželk. Spomladi bomo začeli z uvajanjem imunoterapije pri bolnikih, ki smo jim indikacijo zato zdravljenje postavili v zadnjih mesecih
  - Imunoterapija z inhalacijskimi alergeni poteka pretežno v sublingvalni obliki, izjemoma dajemo subkutano imunoterapijo tistim, ki jim sublingvalna ni dobro koristila.
- **BIOLOŠKA TERAPIJA** (urtikarija, težka astma) poteka, večina bolnikov si to terapijo pod našim nadzorom aplicira doma.
- **VPLIV OKUŽBE S COVID-19**
  - Bolniki na SLIT naj v času prebolevanja covid okužbe prekinejo s SLIT in jo nadaljujejo takrat, ko zadostijo pogojem za prenehanje bolniškega staleža
  - Bolniki na SCIT v času prebolevanja okužbe ne prejmejo injekcije, v ambulantno pridejo, ko zadostijo pogojem za prenehanje bolniškega staleža

CEPLJENJE PROTI COVID-19: Po začetku cepljenja z mRNA cepivom so se pojavila poročila o anafilaktičnih reakcijah po cepljenju. Dosedanji podatki kažejo, da je pri cepljenju z mRNA cepivom približno ena anafilaksija na en milijon cepljenih oseb. Kot najbolj verjeten razlog se omenja polietilenglikol (PEG), ki je sestavina lipidnega mehurčka v katerem je mRNA. PEG je poznan alergen, ki je pogosto prisoten tudi v hrani in nekaterih zdravilih in izjemno redko povzroči anafilaksijo, predvsem pri zdravilih, ki se dajejo v žilo. Takoj po poročilu o prvih dveh anafilaktičnih reakcijah je bilo izdano navodilo, da naj se osebe, ki so imele v preteklosti hudo anafilaksijo (so opremljene z adrenalinom za samoaplikacijo) zaenkrat ne cepijo. 30.12.2020, po preučitvi primerov, je bilo priporočilo spremenjeno.

Trenutno veljavno navodilo je, da naj se ne cepijo osebe, ki so alergične za sestavine cepiva.

Potencialni alergen v cepivu je polietilen glikol (PEG). Cepljenje se odsvetuje osebam, ki so v preteklosti imele reakcijo po kemoterapevtiku doxorubicinu (pri farmacevtski obliki, ki vsebuje polietilenglikol - Doxil), pripravku za čiščenje pred kolonoskopijo (Moviprep), kontrastu za izvedbo ultrazvoka (Definiy), metilprednizolon acetatu ali medroksiprogesteronu za injiciranje ter pri osebah, ki so po prvem odmerku mRNA cepiva doživele anafilaksijo. **Za ostale osebe z znano alergijo za druge alergene ni ovire za cepljenje** z mRNA cepivom proti COVID 19. Navodilo je skladno s SmPC.

Predlagamo, da se v varnejšem okolju (bolnišnici) cepijo bolniki z idiopatsko anafilaksijo in bolniki z mastocitozo. Na Kliniki Golnik bomo vzpostavili tako cepilno mesto, da se lahko z napotnico napotijo vsi bolniki, pri katerih obstaja glede na zgoraj opisano zadržek glede

cepljenja. Za ta cepljenja se pošlje napotnico enako kot za alergološke preglede, na napotnici naj bo napisan razlog napotitve. Dostopni smo tudi za e-posvete (narocanje.amb@klinika-golnik.si; 04 25 69 700).

- Pri bolnikih na SCIT je za stremeti, da bi med injekcijo SCIT in cepljenjem bil interval vsaj teden dni. Pri bolnikim na SLIT te ni treba prekinjati v času cepljenja.